യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 5✓
(ഉപശമ+പ്രകരണമ്)/സർഗം 45✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

അഥാ-പ+ശ്യ/ദസൗ/ ഗാധിഃസ് സ്വാധി-പീവരയാ ധിയാ .
അന്തർ/ജലസ്ഥ ഏവാന്ത/രാത്മ-നാത്മനി നിർമലേ .. 1

ഭൂത-മണ്ഡല-പര്യ+ന്ത/+ഗ്രാമോ-പാന്ത-നിവാസി-നാമ് .
ശ്വപ-ചാനാം/ സ്ത്രിയാ ഗർഭേ+ സ്ഥിതി-മാത്മാന-മാകുലമ് .. 2

ഗർഭ-വാസ-ഭരാ+ക്രാന്തം പീഡിതം പേല-വാങ്ഗ/കമ് .
ശ്വപചീ-ഹൃദയേ സുപ്തം/ സ്വവി+ഷ്ഠായാ/മിവാ-കുലമ് .. 3

ശനൈഃഫ് പക്വതയാ കാലേ+ പ്രസൂതം മേചക+ച്ഛവിമ് .
ശ്വപ+ച്യാ+ പ്രാവൃഷേ-വാബ്ദം/ ശ്യാമമാ-വലിതം മലൈഃ .. 4

സംപന്നം ശ്വപചാ-ഗാരേ ശിശും/ ശ്വപച-വല്ലഭമ് .
ഇത+ശ്ചേത+ശ്ച ഗ+ച്ഛ+ന്ത-മുത്/പീഡ-മിവ യാമുനമ് .. 5

ദ്വാദശാബ്ദ-ദശാംയ് യാതം സംസ്ഥിതം ഷോഡ-ശാബ്ദികമ് .
പീവരാംസ-മുദാരാങ്ഗം/ പയോദ-മിവ മേദുരമ് .. 6

സാരമേയ-പരീവാരംവ് വിഹരന്തം വനാ+ദ്വനമ് .
നിഘ്നന്തം മൃഗ-ലക്ഷാണി/ പൗലി+ന്ദീം/ സ്ഥിതിമാ-ഗതമ് .. 7

തമാല-ലതയേ-വാഥ+ ശ്രിതം/ ശ്വപച-കാന്തയാ .
സ്തന+സ്തബക-ശാലി+ന്യാ/ നവ-പല്ലവ-ഹസ്തയാ .. 8

ശ്യാമയാ മലിനാ-കാര-ദശനാ-മല-മാലയാ .
വന-പല്ല-വയാ ഭൂരി/വിലാസ-വലിതാങ്/ഗയാ .. 9

വിലസന്തംവ് വനാ+ന്തേഷു തയാ സഹ നവേ+ഷ്ടയാ .
ശ്യാമലം ശ്യാമയാ ഭൃങ്ഗം/ ഭൃംങ്-ഗ്യേവ കുസു-മർദ്ധിഷു .. 10

വന-പർണ-ലതാ-പത്രേ/ വസന്തംവ് വ്യസനാ-തുരമ് .
വി+ന്ധ്യ-കാന്താര-മാകാര-മ+ഭ്യാഗത-മിവോദ്/ഭടമ് .. 11

വി+ശ്രാന്തംവ് വന-കുഞ്ജേഷു സുപ്തംങ് ഗിരി-ദരീഷു ച .
നിലീനം പത്ര-പുഞ്ജേഷു ഗുല്മ-കേഷു കൃതാ-ലയമ് .. 12

കിംങ്-കിരാതാ-വതം-സാ+ഢ്യംയ് യൂഥികാ+സ്ത്ര+ഗ്വിഭൂഷിതമ് .
കേത-കോത്തംസ-സുഭഗം സഹകാര+സ്രഗാ-കുലമ് .. 13

ലുലിതം പുഷ്പ-ശയ്യാസു+ ഭ്രാന്ത-മദ്രി-തടീഷു ച .
തജ്-ജ്ഞംങ് കാനന-കോശേഷു/ ബഹു+ജ്ഞം മൃഗ-മാരണേ .. 14

പ്രസൂത-മഥ ശൈലേഷു പുത്രാ+ന്നിജ-കുലാ+ങ്കുരാൻ .
അത്യന്ത-വിഷമോ-ദന്താൻ/ഖദിരഃഖ് കണ്ടകാ-നിവ .. 15

കലത്ര-വന്തം സംപന്നം സ്ഥിതം പ്രക്ഷീണ-യൗവനമ് .
ശനൈർ/ജർ/ജരതാംയ് യാതംവ് വൃഷ്ടി-ഹീന-മിവ+ സ്ഥലമ് .. 16

തതോ ഭൂത+ഗ്രഹ+ഗ്രാമ/ജ+ന്മ-ദേശ-മുപേത്യ തമ് .
സംസ്ഥിതം മഠികാം പർണൈഃഖ്/ കൃത്വാ ദൂരേ മുനീ+ന്ദ്ര/വത് .. 17

ജരാ-ജര-ഠതാംയ് യാതം സ്വദേഹ-സമ-പുത്രകമ് .
ജീർണം-പ്രായ-രസ+ശ്വഭ്ര/തമാല-തരു-സംനിഭമ് .. 18

പ്രൗഢം ശ്വപച-ഗാർഹ+സ്ഥ്യംങ് കുർവാണം ബഹു-ബാന്ധവമ് .
ക്രൂര-നാമാർഥ/വചനം/ പരാംവ് വൃദ്ധി-മുപാഗതമ് .. 19

അഥാ-പശ്യ-ദസൗ ഗാധി/ര്യാവ+ത്തസ്യ കല+ത്രിണഃ .
ജരഠഃശ് ശ്വപചേ+ഭ്യ+ശ്ച+ സ്വാത്മനോ+ ഭ്രമ-ഹാരിണഃ .. 20

തത്/കലത്ര-മശേഷേണ നീത-മാവൃത്യ മൃത്യുനാ .
ആസാര-സലിലേ-നാശു വന-പർണ-ഗണോ യഥാ .. 21

പ്രലപ+ത്യേക ഏവാസാ-വടവ്യാംൻ ദുഃഖ-കർശിതഃ .
വിയൂഥ ഇവ സാരങ്ഗോ വിഗതാ+സ്ഥോ//+ശ്രു-ലോചനഃ .. 22

ദിനാനി കതി-ചിത്-ത+ത്ര നീത്വാ ശോക-പരീത/ധീഃ .
ജഹൗ/ സ്വദേശം സംശുഷ്ക/പദ്മം സര ഇവാ+ണ്ഡജഃ .. 23

വിജഹാര ബഹൂ+ന്ദേശാ/നനാസ്ഥ+ശ്ചിന്തയാ+ന്വിതഃ .
പ്രേര്യമാണ ഇവാ+ന്യേന വാത-നു+ന്ന ഇവാമ്/ബുദഃ .. 24

ഏകദാ+ പ്രാപ കീരാണാം മണ്ഡലേ ശ്രീമതീം പുരീമ് .
ഖേചരോ വിഹരൻ-ശൂന്യേ/ സ+ദ്വിമാന/മിവാമ്/ബരേ .. 25

നൃത്യ+ദ്രത്താം-ശുക+ച്ഛന്ന/മാർഗ-വൃക്ഷ-ലതാങ്/ഗനമ് .
ആഗുൽഫാ/കീർണ-കുസുമംഞ് ചന്ദനാ-ഗുരു-സുന്ദരമ് .. 26

സാമ+ന്തൈർ/ലലനാ-ഭിശ്ച/ നാഗ-രൈശ്ച നിര+ന്തരമ് .
സ്വർഗ-മാർഗോ-പമം രാജ/മാർഗ-മധ്യ-മവാ-പ സഃ .. 27

മണി-രത്ന-കൃതാ-ഗാരംൻ തത്ര മങ്ഗല-ഹസ്തിനമ് .
ദദർ/ശാമര-ശൈലേ+ന്ദ്ര/മിവ സംചാര-ചഞ്ചലമ് .. 28

മൃതേ രാജനി രാജാർഥംവ് വിഹ-രന്ത/മിതസ്-തതഃ .
ര+ത്നഞ്ജ-മിവ രത്നാർഥംഞ് ചിന്താ-മണി-ദിദൃ+ക്ഷയാ .. 29

തമസൗ/ ശ്വപചോ നാഗംങ് കൗതുകോ+ദ്ധുരയാ ദൃശാ .
ചിരമാ-ലോകയാ-മാസ+ സ്പന്ദ-യുക്താ-ചലോ-പമമ് .. 30

ആലോക-യന്ത-മാദായ തംങ് കരേണ സവാ-രണഃ .
സ്വക-ട്യേ്യോ/ജയ+ന്മേരുസ്/തട്യേ്ർക-മിവ സാദരമ് .. 31

തസ്മിൻ/കട-ഗതേ നേദുർ/ജയ-ദുന്ദുഭ-യോ്ഭിതഃ .
കല്പാമ്/ബുദ ഇവാകാശ-മധിരൂഢേ മഹാർണവാഃ .. 32

പൂരിതാശോ ബഭൗ/ രാജാ/ ജയ-തീതി ജന+സ്വനഃ .
ഉദഭൂത്-സംപ്ര-ബുദ്ധാനാംവ് വിഹ-ഗാനാ/മിവാരവഃ .. 33

ഉദഭൂദ്/ബന്ദി-വൃന്ദാനാംങ് ഘന-കോലാ-ഹലസ്/തതഃ .
വേലാവി/ലുലി-താമ്/ബൂനാ/മമ്ബു-ധീനാ-മിവ+ ധ്വനിഃ .. 34

തംൻ തത്രാ-വരയാ-മാസുർ/മണ്ഡ-നാർഥം വരാങ്ഗനാഃ .
ക്ഷീരോദ-ഗത-വി+ഭ്രാന്താ ലഹര്യ ഇവ മന്ദരമ് .. 35

മാനി+ന്യസ്തംങ് ഗുണ+പ്രോതൈർ/നാനാ-രത്നൈര-പൂരയൻ .
നാനാ+പ്രഭാ+പ്രഭാ-താർകാ/ വേലാ ഇവ തടാ-ചലമ് .. 36

തുഷാര-ശിശിര+സ്പർശൈസ്/താസ്തം ഹാരൈര/ഭൂഷയൻ .
ശ്യാമാ വന-നദീ-പൂരൈർ/വർഷാഃശ് ശൃങ്ഗ-മിവോ+ത്തമമ് .. 27

വിചി+ത്ര/വർണ-സൗഗ+ന്ധ്യൈഃഫ്/ പുഷ്/പൈരാ-വലയൻഥ്.സ്ത്രിയഃ .
വനം മധു+ശ്രിയ ഇവ തംൽ ലോല-കര-പല്ലവാഃ .. 38

നാനാ-വർണ-രസാ-മോദൈസ്/താസ്ത-മാശു വിലേപനൈഃ .
അലേപയൻ/പ്രഭാ-ജാലൈർ/നഗോ്+ഭ്ര/മിവ ധാതുഭിഃ .. 39

രത്ന-കാഞ്ചന-കാന്തോ്സാ/വാദദേ ചിത്ത-മാത-തമ് .
സംധ്യാ+ഭ്ര/താരേ+ന്ദു/നദീ/+വ്യാപ്തം/ മേരു-രിവാമ്/ബരമ് .. 40

ഭൂഷിതഃസ് സവിലാ-സാഭിർ/ബാല-വല്ലീ-ഭിരാ-വൃതഃ .
രത്ന-പുഷ്/പാംശുകാ-കീർണഃഖ് കല്പവൃക്ഷ ഇവാ-ബഭൗ .. 41

താദൃശംൻ തമുപാ-ജഗ്മുഃഫ് പരിവാര-സമ+ന്വിതാഃ .
സർവാഃഫ് പ്രകൃതയഃഫ് ഫുല്ലം/ മാർഗ+ദ്രുമ-മിവാ+ധ്വഗാഃ .. 42

താ ഏന-മാസനേ/ സൈം/ഹേ/ തത്രാ-ഭിഷി-ഷിചുഃഖ് ക്രമാത് .
തസ്മി+ന്നേവ ഗജേ ശ+ക്ര/മൈരാവത ഇവാ-മരാഃ .. 43

ഏവം സ+ശ്വ-പചോ രാജ്യം/ പ്രാപ കീര-പുരാ-ന്തരേ .
ആരണ്യം ഹരിണം പുഷ്ട-മ+പ്രാണ-മിവ വായസഃ .. 44

കീരീ-കര-തലാമ്/ഭോജ+പ്രമൃഷ്ട-ചരണാമ്/ബുജഃ .
സർവാങ്/ഗേ കുങ്കുമാ-ലേപൈഃസ്/ സംധ്യാമ്ബു/ധര-ശോഭനഃ .. 45

ജ+ജ്വാല കീര-നഗരേ/ നാഗരീ/ഗണ-വാനസൗ .
സിംഹീ-ഗണ-യുതഃസ് സിംഹോ യഥാ കുസുമിതേ വനേ .. 46

ഹരി-ഹത-കരി-കുമ്ഭോ+ന്മുക്ത-മുക്താ-കലാപ+
പ്രവിര-ചിത-ശരീരഃശ് ശാന്ത-ചിന്താ-വിഷാദഃ .
അരമത സഹ സദ്ഭിസ്/തത്ര ഭോഗൈഃസ് സരസ്യാം
രവികര-മദ-തപ്തോ വാരി-പൂരൈ-രിവേഭഃ .. 47

പരി-വിസൃത-നൃപൗ/ജാഃസ് സർവ-ദിക്/സംസ്ഥിതാ+ജ്ഞഃ
കതിപയ-ദിവസേഹാ-സിദ്ധ-ദേശ+വ്യവസ്ഥഃ .
പ്രകൃ-തിഭി-രല-മൂഢാ-ശേഷ-രാജ-ന്യ/ഭാരഃസ്
സ ഗവല ഇതി നാമ്നാ/ തത്ര രാജാ ബഭൂവ ..48

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ മോക്ഷോ-പായേ-ഷൂപ-ശമ+പ്രകരണേ
ഗാധി-വൃത്താന്തേ ശ്വപച-രാ+ജ്യ-ലാഭോ നാമ പഞ്ച/ചത്വാ-രിംശഃസ് സർഗഃ ..45..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
31.10.2023